

Bogastvo je povezano z zločini

Težki časi kličejo po težkih temah, sporoča letošnji filmski festival v Motovunu s filmi na temo izpraznjenosti današnje družbe, beguncev in terorizma. Slovenski predstavnik Gregor Bauman se je v svojem dokumentarcu posvetil glasbeniku Mihi Kralju.

✂ Tina Bernik, Motovun

»Rekel bi, da filmi kažejo, da ima svet veliko problemov. Ne vem, ali je bilo tako tudi pred desetimi, dvajsetimi leti. Morda je bilo, morda pa je bilo vseeno nekoliko lažje in je bilo več komedij ter absurdnih, norih filmov. Danes so teme, o katerih govorijo, večinoma zelo težke,« je tekmovalni program Motovunskega filmskega festivala komentiral predsednik letošnje žirije Sebastian Schipper. Režiser, ki je pred tremi leti tudi sam ustvaril festivalsko uspešno *Victoria*, leto dni pozneje pa koproduciral nemškega nominiranca za tujejezičnega oskarja,

film *Toni Erdmann*, se ne moti. Po tistem, kar smo v tekmovalnem programu in zunaj njega videli do zdaj, lahkinih tem tako rekoč ni.

Britanska drama *Profil* (*Profile*) kazahstanskega režiserja Timurja Bekmambetova, v katerem se vsa zgodba odvija na računalniškem monitorju, se na primer ukvarja s temo terorizma in novačenja evropskih deklet Islamske države. Nemško-avstrijska koprodukcija *Stiks* (*Styx*) Wolfganga Fischera se spopada z begunsko problematiko, najbolj pa je občinstvo razdelila mlada danska režiserka Isabella Eklöf, ki vse od festivala Sundance deli mnenja s svojim filmom *Sladko življenje* (*Holiday*).

Baumanove Električne sanje

Edini slovenski film, ki je bil prikazan na letošnjem Motovunu, je dokumentarni film *Električne sanje* Gregorja Baumana o »jugoslovanskem Jean-Michelu Jarru« Mihi Kralju. Baumanu so se, kot pravi, s prikazom njegovega filma na Motovunu izpolnile sanje.

Seksistično ali feministično?

Ta se sicer ne ukvarja s širšimi družbenimi problemi, je pa režiserka opozorila na skupino ljudi, o katerih po njenem ne govori nihče, in o materializmu ter izpraznjenosti današnje družbe, ki se dotika vseh. Tistih gledalcev, ki se jim film zdi preveč kontroverzen, sicer ni zmotila zgodba o privlačnem dekletu, ki se pusti verbalno in fizično zlorabljeni danskemu mafijcu, ampak jim je bil preveč ekspliciten prizor posilstva, ki ne skriva prav ničesar.

»Ljudje, ki jim film ni všeč, sprašujejo, zakaj sem morala to pokazati, češ da je pornografsko in seksistično,« kritike komentira Isabella Eklöf. »Mislim, da nihče ni zadovoljen, če ljudje ne marajo njegovega filma, a je to del igre, ko hočeš povedati stvari, ki so težke. Nekateri gledalci pa film sprejmejo zelo dobro. Še posebno se me dotakne, ko do mene pridejo mlade ženske in mi rečejo, točno tako je, zdaj pa se je prvič zgodilo, da nekdo govori o tem.«

Se pa Eklöfova nikakor ne strinja z mnenji, da je film antifeminističen: »V resnici je zelo feminističen, ker dogajanje prikazuje z ženske perspektive, poleg tega pa govori o tem, kako težko je biti ženska. Zame je film več kot le film o svetu mafije. To je film o življenju. Na neki način gre za kritiko sodobne družbe in današnjega kapitalizma, ki te zapelje, da ne razmišljaš o stvareh in hočeš več in več in več, dokler ne umreš.«

Idejo za film je dobila v knjigi pisateljice Johanne Algren, nato pa sta sku-

Isabella Eklöf, režiserka filma *Sladko življenje* (na fotografiji desno), je v Motovunu na pogovoru povedala, da njena junakinja veliko razmišlja, vendar pa je lakota po »sladkem« življenju večja od vsega drugega: »Najenostavnejše je reči da.« arhiv Motovunskega filmskega festivala

paj razvili scenarij, v katerem so avtobiografske prvine obeh. V kakšnem smislu njene, jo vprašamo, saj si je režiserko težko predstavljati v vlogi tihe svetloaske, ki se pusti poniževati bogatim moškim. »Družila sem se z zelo bogatimi ljudmi, ko prideš do neke stopnje bogastva, pa so vsi povezani z

zločini. To življenje sem zapustila zato, ker mi je postalo dolgčas in ker nisem materialistična oseba ter mi te stvari ne pomenijo toliko. Pogosto uporabim analogijo, da je, kot bi bil zaprt v škatlo s sladicami, kar je na neki način dolgočasno, ker si želiš zrezke in grah, saj je to v bistvu veliko boljše.«